

TEMA: Gamzigrad – kasnoantička palata - Seminarski rad | Broj strana: 10 | Nivo: Filozofski fakultet

UVOD

Arheološka istraživanja na lokalitetu Gamzigrad započela su 1953. godine. Tada su već otkriveni najreprezentativniji delovi rimske palate, sale čiji su podovi bili ukrašeni mozaicima. Tako su već prva iskopavanja potvrdila pretpostavku da je Gamzigrad jedan od najznačajnijih rimskih lokaliteta u nekadašnjoj provinciji Meziji.

U Gamzigradu je 1984. godine nađen kameni blok na kome je bio uklesan natpis felix romuliana i taj natpis rešava poslednje nedoumice oko Gamzigrada, tj. Romulijane, jer omogućava da se svi raspoloživi arheološki i istorijski podaci koji se odnose na ovo mesto ne samo međusobno usklade, već i dopune. Do 1989. godine arheološki su istraženi svi značajniji punktovi unutar bedema Romulijane. Binarnost izražena u arhitektonskoj strukturi upućuje na dva povezana događaja ili dve međusobno bliske ličnosti. U galerijevoj biografiji i njegovom političko – ideološkom programu ima i događaja, i ličnosti kojima se može objasniti ta sasvim osobena struktura Romulijane. Dva događaja koja su presudno uticala na Galerijev koncept vladavine svetom – velika pobeda nad Persijancima 298. i njegova odluka 305. godine da se povuče sa prestola čim proslavi dvadesetogodišnjicu vladavine – bitno su odredila i program izgradnje Romulijane. Da je cela Romulijana, međutim, i u znaku dve ličnosti – Romule i njenog božanskog sina Galerija – jasno su pokazala tek iskopavanja obavljena u Gamzigradu između 1989. i 1993. godine.

DRUŠTVENE I ISTORIJSKE PRILIKE

Moraju se prvo razmotriti društvene, istorijske i umetničke prilike trećeg veka da bi se mogla razumeti pojava ovako reprezentativne građevine na severnoj granici Carstva, koja je već u trećem veku bila dosta nesigurna.

Analizom gamzigradskih građevina utvrđen je njihov nastanak u vreme poljuljanog mira u Carstvu krajem trećeg veka. Već sredinom stoleća nastaju nemiri duž severnih granica, česti upadi varvarskih plemena, pobune Dačana, što je značilo nemogućnost držanja oblasti severno od Dunava. Već u trećem veku su u Podunavlju obnavljana i građena nova utvrđenja. Kada su napuštena područja severno od Dunava, za vreme Aurelijana, ova reka postaje granica prema novonastanjenim varvarskim plemenima i branila je severne oblasti Carstva. Ovaj deo Blakana postaje rimska vojna krajina, što je presudno uticalo na život, ne samo vojnika, već i ostalih stanovnika ovih krajeva.

Uprkos tadašnje opšte krize Carstva, ima se više osnova za tvrdnju da je u ovim predelima, kada je u njima skupljen veći broj vojnih odreda i izgrađena vojna uporišta, došlo do znatnog uspona. Potrebe za zanatskim i drugim proizvodima su rasle, a vojska je u vreme mira podizala, ne samo vojna zdanja, već je obavljala i druga javne radove.

U vreme opšte nesigurnosti, ugled vojnih odreda je rastao i učinio ih je najjačom društvenom snagom u Carstvu. To je dovelo do vojnog poretka, sa vojnicima – carevima na čelu države. Od trećeg veka Iliri su postali najuticajniji i postavljali su svoje vojskovođe za careve. To su bili Decije, Aurelijan i Prob iz Sirmijuma, Dioklecijan iz Salone, Konstancije Hlor, Galerije, Licinije i Konstantin Veliki, poreklom iz gornje Mezije.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL:
maturskiradovi.net@gmail.com